

Dobrovoljček.

*Na glavi čepico,
na ustnih nasmeh —
kaj hočem še več
v teh pasjih dneh?*

*Kaj hočem še več?
E, da bi imel
jaz glasne orglice —
po svetlu bi šel.*

*In z orglicami
bi okroglo drobil,
a v čepico bi
denarce lovil.*

*Denarce lovil
in si kupil grad
in z orglicami
legel bi v hlad!*

Simon Palček.

Kralj in nehvalezna sinova.

Napisal *Maksencij.*

Živel je v deveti deželi, kjer nikdar ne zahaja solnce, bogat in mogočen kralj. V vojski s sosednjim kraljem je bil hudo ranjen in je ležal na smrtni postelji. Tedaj pa pokliče predse svoje tri sinove in jim veli: »Sinovi, moja smrtna ura se bliža. Zdravniki pravijo, da ni več leka za mojo rano; le ko bi mi kdo prinesel žive vode, da bi z njo omočil rano, bi ozdravil. Pojdite je iskat po svetlu! Ali, sinovi, ne ustrašite se pota, zakaj daleč je do zlate gore, pod katero izvira živa voda. Ako me ljubite, bo vam pot kratka. Toda slušajte! Kdor mi prinese one vode, ta bodi moj naslednik.«

Nato da vsakemu vrečico cekinov in iskrega konja. — Sinovi odjezdijo. Dirjali so kakor veter in so se šele ustavili v temnem gozdu. Ker se je bližala noč, in so bili konji jako utrujeni, so sklenili bratje, da si poiščejo

prenočišča. Kmalu so našli kočico pod velikimi, sivimi pečinami. Šli so noter. Sprejela jih je stara, sključena žena. Ta jim je odkazala majhno, a prijazno sobico.

Ko so pa drugega jutra odhajali, je rekla najmlajšemu: »Kraljevič, tebe čaka velika sreča, ti boš našel živo vodo; to mi je povedal moj prijatelj Veter. Toda varuj se bratov! Hotela te bosta umoriti.«

Mladenič se ji zahvali za nasvete in odjezdi za bratoma. Ko jih doide, ga vprašata, kaj mu je ona naročila; ako bi jima ne povedal resnice, mu zapretita, da ga ubijeta. Dobro vedoč, da tu ni šale, odvrne brzo: »Starka mi je rekla, da najdem jaz prvi živo vodo.«

»Kaj, ti jo boš dobil?« se začudita brata. »Pa se ne bo izpolnilo njeno prerokovanje!« odvrne srdito najstarejši. Nato ga primeta, in preden se mladenič zave, mu iztakneta brata oči. Potem odjezdita.

Kraljevič je ostal sam v gozdu, le njegov konj se je pasel blizu njega. Vstal je in, tipaje z rokami pred seboj, šel počasi med gostimi gozdnimi drevesi. Ko tako blodi brez pravega smotra, pa začuje žuborenje vrelca. Ker je bil žejen, se splazi proti onemu mestu, odkoder je prihajal šum. Tam se napije hladne vode in si umije obraz. Komaj je omočil obraz, že se mu začne svitati, in ko to ponovi vdrugič, izpregleda razločno kot poprej, preden sta ga brata oslepila.

Bila je to živa voda.

Mladenič si je natoči polno čutarico in gre iskat konja. Ko ga najde, ga napoji s čudotvorno vodo. Ta ga je tako okrepila, da je, ko ga je mladenič zasedel, letel kot blisk, da so se kopita komaj dotikala zemlje. Kmalu dospe domov.

Oče je že težko čakal sinov in je vedno povpraševal, če že prihajajo. Kraljevič stopi k očetu in mu da žive vode. Komaj omoči starec svojo rano, se ta zaceli, in oče poljubi sina na čelo in mu reče: »Ti boš moj naslednik na kraljevem prestolu.«

Čez nekoliko dni dospeta tudi starejša brata. Tudi ta dva prineseta očetu vode, zatrjujoč ga, da je živa voda. Toda kralj jima zapove, naj jo pokusita najprej sama.

Dolgo se obotavljata, slednjič pa se vdasta in izpijeta nekoliko kapljic. Toda takoj padeta mrtva na tla, zakaj vodi je bil primešan strup. Kralj jih ukaže nato pokopati čisto preprosto, ker se mu je zdelo, da ta, ki hrepeni po smrti svojega očeta, ni vreden, da se pokoplje na slovesen način, akoravno je kraljev sin.

Novi kralj je vladal mnogo let v svojem kraljevstvu in se še sedaj rad spominja onih dogodkov, če že ni umrl.

